

Grästorps kommun

REGLER FÖR SKOLSKJUTS

Fastställd av Kommunstyrelsen 2022-10-12, § 186. Uppdateras före 2026-05-31

1. Inledning

Skolskjuts är en av hemkommunen anordnad kostnadsfri resa mellan plats i anslutning till hemmet och plats för undervisning. Elever i förskoleklass, grundskolan, grundsärskolan och gymnasiesärskolan har under vissa förutsättningar rätt till skolskjuts.

Vårdnadshavare som anser att kommunen för sitt barn bryter mot regler och/eller nivåer i dessa regler för skolskjuts kan överklaga. Överprövning av skolskjutsärenden utförs som förvaltningsbesvär (enligt förvaltningslagen) eller laglighetsprövning (enligt kommunallagen) beroende på ärendets art.

2. Definitioner

Med **skola** avses F-9 enheter.

Med **elev** avses barn inom förskoleklass t o m årskurs 9.

Med **skolskjuts** avses resa till och från skola, ej resor som görs under dagen som studieresor, idrottsdagar etc. Skolskjuts erbjuds i form av upphandlad skolskjuts, kollektivtrafik, taxi eller självskjuts. Skolskjutsansvarig svarar för planering av skolskjutsar och väljer den form som är den för kommunen förmånligaste formen för skolskjuts och de speciella omständigheter som kan gälla för enskild elev.

Med **skolväg** avses kortaste väg (kan vara bil, cykel, gångväg) till den skola dit eleven hänvisas.

Med **hållplatsavstånd** avses avståndet mellan hemmet och påstigningsplatsen.

Självskjuts innebär att vårdnadshavaren själv ombesörjer resan från hemmet till plats för undervisning och tillbaka.

Med **väntetid** avses dels tiden mellan skolskjutsens ankomst till skolan och första lektionens början, dels tiden från sista lektionens slut till skolskjutsens avgång från skolan.

Med **växelvis boende** avses att elev bor på två adresser regelbundet och hos båda vårdnadshavarna. De båda adresserna ska vara vårdnadshavarnas folkbokföringsadresser var av den ena är elevens. Båda adresserna ska vara i Grästorps kommun. Det växelvisa boendet ska vara förordnat i domstol eller fastställt i ett godkänt avtal eller på annat sätt intygat.

Med **uppsamlingsplats** menas plats som barnet hänvisas till för på- och avstigning av skolskjuts.

3. Styrande lagstiftning

3.1. Skollagen

Skollagen är den huvudsakliga styrande lagstiftningen gällande skolskjuts. 10 kap 32 § skollagen (2010:800) anger att elever i grundskola med offentlig huvudman har rätt till kostnadsfri skolskjuts från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka, om sådan skjuts behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, elevens funktionsnedsättning eller någon annan särskild omständighet.

3.2. Kommunallagen

Tillämpning av skollagen, inklusive skolskjuts, ska genomföras enligt likställighetsprincipen som anges i 2 kap. 3 § kommunallagen (2017:715) som anger att *kommuner och regioner ska behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat.*

3.3. Förordning (1970:340) om skolskjutsning

Skolskjutsning ska när det gäller tidsplaner och färdvägar ordnas så att kraven på trafiksäkerhet tillgodoses.

I varje kommun ska den eller de nämnder som enligt 2 kap. 2 § andra stycket skollagen (2010:800) fullgör kommunens uppgifter som huvudman inom skolväsendet verka för att särskilt anordnade hållplatser för skolskjutsning utformas så att olyckor i möjligaste mån undviks. Nämnden bestämmer efter att ha inhämtat synpunkter från den kommunala nämnd som ansvarar för trafikfrågor, Polismyndigheten och beaktat väghållaren för varje skolskjuts färdväg och de platser där på- eller avstigning bör ske.

Nämnden ansvarar för att eleverna undervisas om vad de ska göra för att undvika olyckor i samband med skolskjutsning. Förordning (2014:1246).

4. Rätten till skolskjuts

För att ha rätt till skolskjuts i Grästorps kommun krävs att:

- Grästorps kommun är hemkommun.
- Eleven är inskriven i kommunens förskoleklass, grundskola, grundsärskola eller är inskriven i gymnasiesärskola.
- Elevens skolgång genomförs på den av kommunen angivna skolan.

Behovet av skolskjuts bedöms alltid utifrån en helhetsbedömning och efter individuell prövning i varje enskilt fall.

5. Färdvägens längd

Elever i förskoleklass till årskurs 9 har rätt till skolskjuts om färdvägens längd mellan hemmet och skolan överstiger 2,5 km. Färdvägens längd mäts kortaste vägen mellan hemmet och skola utmed ordinarie vägar eller gång- och cykelvägar. Avståndsbedömning görs av kommunen efter ansökan och har eleven rätt till skolskjuts gäller även samma avstånd till hållplats.

6. Trafikförhållanden

Eleverna ska kunna färdas till skolan på ett trafiksäkert sätt. Vid beslut om skolskjuts tas hänsyn till trafikförhållandena med avseende på vägens utformning, siktförhållanden, antal fordon som trafikerar vägen, andel tyngre fordon, hastighetsbegränsning, förekomst av vägren eller gångbana samt vägens belysning. Barnets ålder vägs in vid bedömning av skolvägens säkerhet.

Bedömningen görs också med utgångspunkt att barn som ej är trafikmoget färdas på vägen i sällskap av vårdnadshavare.

Inga elever i förskoleklass till årskurs 9 bör gå längs med eller korsa väg 44 eller 47.

7. Funktionsnedsättning hos elev eller annan särskild omständighet

Funktionsnedsättning ska ha en beräknad varaktighet på minst 12 veckor. Behovet av skolskjuts på grund av funktionsnedsättning ska styrkas med intyg från läkare. Ett intyg i sig berättigar i allmänhet inte rätten till skolskjuts utan utgör en del av beslutsunderlaget. Behovet av skolskjuts och vilken form av skolskjuts som är nödvändig ska bedömas årligen med hänsyn till elevens funktionsnedsättning, ålder och utveckling.

Vid kortvarig funktionsnedsättning, till exempel sådana som är orsakat av olycksfall, kan eleven i vissa fall få tillfällig skolskjuts.

8. Växelvis boende

Elev kan ha rätt till skolskjuts vid växelvis boende inom Grästorps kommun. Skolskjuts vid växelvis boende kan beviljas från elevens båda hem förutsatt att avståndsregler och övriga föreskrifter uppfylls. Skolskjuts vid växelvis boende ska ske enligt ett i förväg angivet och regelbundet schema.

9. Skolskjutsresan

Skolskjutsresan kan genomföras med allmän kollektivtrafik eller särskild anordnad skolskjuts. Skolskjutsresan genomförs från uppsamlingsplats i anslutning till hemmet och plats för undervisning och tillbaka. Elever vars skolskjutsresa anordnas med särskild anordnad skolskjuts ska garanteras en sittplats utrustad med säkerhetsbälte.

9.1 Trafikförhållanden under skolskjutsresan

Kommunen ska säkerställa att skolskjutseleverna känner sig trygga och inte utsätts för någon förhöjd olycksrisk från det att eleven lämnar hemmet tills det att eleven återvänder. Det innefattar förflyttningen mellan hemmet och angiven uppsamlingsplats, under själva skolskjutsresan och miljön kring skolan. Trafikförhållanden med förhöjd olycksrisk åtgärdas genom att kommunen justerar skolskjutsresans uppsamlingsplats och/eller färdväg.

10. Uppsamlingsplats

- Uppsamlingsplats är en av kommunen angiven plats i närheten av hemmet för på- respektive avstigning för skolskjutsresa.
- Uppsamlingsplats för skolskjutsresor med allmän kollektivtrafik motsvarar uppsamlingsplatsen av Västtrafiks markerade kollektivtrafikhållplatser.
- Uppsamlingsplats för skolskjutsresor med särskild anordnad skolskjuts kan vara markerade kollektivtrafikhållplatser, men majoriteten är omarkerade geografiska platser för på- och avstigning för skolskjutsresa.
- Uppsamlingsplatsen ska vara ändamålsenliga för på- och avstigning för skolskjutsresa.

11. Färdväg till uppsamlingsplats

Uppsamlingsplatsen ska vara lokaliserad i närheten av hemmet. Det innebär att eleverna själva får förflytta sig en kortare sträcka från hemmet till uppsamlingsplats och tillbaka. Färdvägen mellan bostad och uppsamlingsplats som elever i förskoleklass till årskurs 9 tillåts förflytta sig är upp till 2,5 km.

12. Övriga krav på skolskjutsresa

En skolskjutsresa inom Grästorps kommun tillåts endast i undantagsfall överstiga nedanstående krav på skolskjutsresa.

12.1 Restid i fordon

Restiden i skolfordon ska inte överstiga 60 minuter per skolskjutsresa.

12.2 Väntetid i anslutning till skoldagen

Väntetider kan uppstå i anslutning till skolans start- och sluttider. Skolskjutsarna fastställs med utgångspunkt från skolans schemamärken och bör ankomma till skolan 15 minuter innan skolstart och avgå 15 minuter efter skolslut. Elever som har skolskjuts till och/eller från skolan ska veta vart skolpersonal finns om de behöver vända sig till någon. Skolan ska vara uppläst så att eleverna kan gå in vid dåligt väder.

12.3 Vid byte mellan fordon

Vid byte mellan fordon för elever i förskoleklass till årskurs sex (6) ska de involverade fordonen vänta in varandra och säkerställa att bytet sker så säkert som möjligt. Vid byte mellan fordon för elever i årskurs sju (7) till nio (9) kan elever uppleva väntetid, men som mest 10 minuter per resa.

13. Reseersättning för självskjuts

Elev som har rätt till skolskjuts kan erbjudas reseersättning för självskjuts i stället för skolskjuts med allmän kollektivtrafik eller särskild anordnad skolskjuts. Det gäller om kommunen ej har möjlighet att anordna skolskjuts enligt ordinarie upplägg och rådande lagstiftning och/eller regelverk

Ersättningen utgår med den skattefria delen av ordinarie avtalsenlig reseersättning. Även tomkörning medräknas i ersättningen. Beslut gällande reseersättning för självskjuts gäller ett läsår och anges på beslutet.

14. En trygg skolskjuts

Kommunen svarar för att säkerställa att eleverna upplever en trygg och säker skolskjuts från det att de lämnar hemmen tills det att de återvänder. Skolskjutsen kan grupperas i tre delar, förflyttningen mellan hem och uppsamlingsplats, skolskjutsresan och väntan i miljön kring skolan i anslutning till undervisningen.

15. Förflyttningen mellan hem och uppsamlingsplats

Vårdnadshavaren förutsätts svara för att deras barn förbereds och tränas på att klara sin skolväg på ett så säkert sätt som möjligt i enlighet med 6 kap 2 § Föräldrabalken (1949:381). Det kan innebära att barnet måste följas till skola eller uppsamlingsplats till dess att barnet klarar att gå på egen hand. Föräldrar ansvarar också för att eleven följer ordningsregler.

I det fall vårdnadshavaren anser att trafikförhållandena utmed någon del av sträckan mellan hem och uppsamlingsplats inte är godtagbara utan representerar förhöjd olycksrisk ska vårdnadshavaren anmäla detta till kommunen som prövar trafikförhållandena.

16. Under skolskjutsresan

Kommunen svarar för elevens trygghet och säkerhet under skolskjutsresan. Kommunen anlitar samtidigt fristående entreprenörer för utförande av skolskjutstrafiken.

- Entreprenörernas åtaganden för att tillse att skolskjuts eleverna erhåller en trygg och säker skolskjutsresa regleras i avtalen mellan kommun och entreprenör.
- Entreprenören svarar för att eleverna känner sig trygga och säkra under skolresan. Det omfattar att säkerställa att gällande trafikföreskrifter efterlevs och att alla elever har ett eget säte med tillgång till bälte i bussen. Det innebär även att entreprenören ska informera om de trafikföreskrifter som gäller eleverna.
- Entreprenören ska vidta ändamålsenliga åtgärder för att eleverna ska efterleva föreskrifterna, till exempel använda säkerhetsbälte.
- Entreprenören är skyldig att direkt meddela om ordnings- eller säkerhetsproblem uppstår under skolskjutsresan. Tillbud under skolskjutsresan ska rapporteras till rektor för skolan.
- Entreprenören är skyldig att verifiera att uppsamlingsplatserna kan användas på ett säkert sätt. Eventuella brister eller svårigheter att använda uppsamlingsplatser ska entreprenören direkt meddela kommunen.
- Av säkerhetsskäl är det inte möjligt att ta med pulka, cykel, kickbike eller motsvarande på bussen.

Om föraren till skolskjutsfordon finner att transporten, på grund av väderlek, vägens skick m.m. inte kan utföras på ett trafiksäkert sätt kan skolskjutsen ställas in, vilket ska meddelas till entreprenören och till kommunen.

17. Ordningsregler

De allmänna regler som gäller i skolan för ordning och uppförande gäller även vid skolskjuts och på hållplatser. Förarens anvisningar ska följas för trafiksäkerhetens skull. Elever som är ohörsamma och/eller störande ska rapporteras till respektive klasslärare för vidare kontakt med hemmet. Hjälper inte detta kopplas rektor in.

Uppsätlig skadegörelse ersätts av elev och/eller vårdnadshavare.

Om en elev kommer för sent till skolskjutsen är det vårdnadshavarens ansvar att eleven kommer till skolan. Om en elev på grund av undervisningen missar skolskjutsen hem, är det den enskilda skolans ansvar att ordna hemtransport för eleven.

18. Väntan i miljön kring skolan

Kommunen svarar för elevers trygghet och säkerhet under väntan i miljön kring skolan i anslutning till undervisningen. För elever i förskoleklass till årskurs tre anordnar kommunen tillsyn under väntetiden mellan avstigning vid skolan och start av skoldagen, samt väntetiden mellan skoldagens slut och påstigning vid skolan för skolskjutsresan hem.

Elever i årskurs fyra till nio betraktas klara att själva svara för att inte orsaka eller utsätts sig för situationer som gör att de själva eller andra elever känner sig otrygga.

19. Resa i mån av plats

Kommunen kan komma att bevilja elev som går i kommunens f-klass/grundskola/grundsärskola och som inte är skolskjutsberättigad att få åka med skolskjutsen, förutsatt att det kan ske utan ekonomisk eller organisatorisk påverkan. Vårdnadshavare ansöker om skolskjuts och får vid beviljande en tilldelad hållplats, som nödvändigtvis ej förhåller sig till ordinarie regelverk beträffande ex. avstånd. Beslut gäller i regel ett läsår, men ej skolskjutsberättigad elev kan under pågående läsår komma att bli av med sin plats till förmån för skolskjutsberättigad elevs räkning. Ansökan behandlas i turordning utifrån ansökningsdatum.

20. Skolskjuts och skolkamrat

Skolskjutsberättigade elever får ta med skolkamrat i mån av plats. Vid sådant tillfälle ska vårdnadshavare till skolskjutsberättigad elev kontakta chaufför och meddela önskemål om att ta med skolkamrat på turen. Chauffören bekräftar möjligheten att åka med eller ej.

Kontaktuppgifter till chaufförerna finns på Grästorps kommuns hemsida www.grastorp.se

21. Ansökan och prövning av skolskjuts

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för skolskjutsen i Grästorps kommun. Skolskjutsansvarig är delegerad av kommunstyrelsen att besluta om skolskjuts. All skolskjuts kräver att en ansökan görs av vårdnadshavare, vilket görs via kommunens webbplats. Skolskjutsansvarig handlägger och prövar all rätt till skolskjuts efter att ansökan kommit in till kommunen.

22. Överklaga beslut

Beslut om skolskjuts kan överklagas som förvaltningsbesvär hos allmän förvaltningsdomstol om aktuell elevs skolgång sker inom den av kommunen anvisade skolan. Överprövning enligt förvaltningsbesvär innebär att domstolen utför en fullständig prövning av kommunens beslut där även skälighets- och lämplighetsbedömning som kommunen utfört kan vara föremål för prövning.

Överklagandet ska innehålla:

- Den klagandes namn, postadress och telefonnummer.
- Vilket beslut som överklagas.
- Varför beslutet är oriktigt och vilken ändring som önskas. Här kan även bifogas handlingar som styrker överklagandet.

Överklagan skickas senast 3 veckor efter att sökanden tagit del av beslutet till:

Bildningsverksamheten
Att: Skolskjutsansvarig
Grästorps kommun
467 80 Grästorp

Om överklagandet inkommit i rätt tid kommer handlingarna att skickas till Förvaltningsrätten i Jönköping om inte beslutet ändras på det sätt överklagande har begärt.

Övriga beslut kan endast överklagas genom laglighetsprövning enligt 13 kap Kommunallagen.